

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Cloo - Soet, Akke

Kenmerk

Z.25.482478 / D.25.1931446

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Jaarstukken 2024 en begroting 2026 Veiligheidsregio Fryslân

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 van Veiligheidsregio Fryslân.
2. Een zienswijze over het terugstorten van de resultaatbestemming opgenomen in de jaarstukken 2024 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.
3. Geen zienswijze op de begroting 2026 in te dienen bij het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.

Inleiding

Van de gemeenschappelijke regeling (GR) Veiligheidsregio Fryslân (VRF) zijn de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 ontvangen. De gemeenteraad heeft op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen de bevoegdheid tot het indienen van een zienswijze. Deze bevoegdheid is ook opgenomen in artikel 29 en 31 van de GR VRF. De jaarstukken 2024 sluiten met een positief resultaat van € 3,6 miljoen. De begroting 2026 wordt ten opzichte van 2025 naar beneden toe bijgesteld. Voorstel is om een zienswijze over de jaarstukken 2024 naar voren te brengen met betrekking tot het terugstorten van de resultaatbestemming bij het dagelijks bestuur van VRF.

Beoogd effect

De belangen van de gemeente Heerenveen in de GR VRF behartigen.

Argumenten

1.1 *Het resultaat van de jaarrekening 2024 is verklaarbaar.*

Gezondheid	-265
Crisisbeheersing	459
Brandweer	3.449
Resultaat 2024	3.643

Gezondheid: De belangrijkste oorzaak van het negatieve resultaat betreft een tekort op de huisvestingskosten en extra formatiekosten als gevolg van hogere ziektevervanging.

Crisisbeheersing: Een belangrijke reden voor het positieve resultaat betreft het niet volledig besteden van de versterkingsmiddelen voor de crisisbeheersing, onder andere veroorzaakt door het later invullen van vacatures.

Brandweer: Het positieve resultaat is hoofdzakelijk ontstaan door lagere kapitaallasten als gevolg van vertraging in de realisatie van de investeringsagenda.

1.2 Er wordt volgens afspraak verrekend.

Afgesproken is om de definitieve indexatie op de materiële kosten te bepalen op basis van de werkelijke compensatie die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen. Daarnaast wordt het resultaat op treasury (rente) volgens afspraak ook verrekend. Het voordelige verschil voor gemeenten over het jaar 2024 bedraagt voor indexatie € 276.000 en voor treasury € 332.000. Het totaalbedrag van € 608.000 is in de jaarrekening opgenomen als schuld. Dit bedrag wordt naast de voorgestelde € 400.000 uit de resultaatbestemming terugbetaald aan gemeenten.

1.3 De begroting 2026 is ten opzichte van het financieel kader ongewijzigd.

(x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Bijdrage begroting 2025-2028	93.031	96.787	100.525	104.372
Effecten kaderbrief	-2.388	-1.709	-1.792	-1.904
Bijdrage begroting 2026-2029	90.643	95.078	98.733	102.468

Het financieel kader 2026-2029 vormt het uitgangspunt voor de begroting 2026. De begroting 2026 wijkt niet af ten opzichte van het financieel kader. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2026 naar beneden toe wordt bijgesteld.

Financiële kengetallen

	2024	2025	2026
Netto schuldquote	51,57%	64,41%	74,08%
Solvabiliteit	10,88%	5,98%	2,84%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%

Netto schuldquote: De netto schuldquote weerspiegelt het schuldenniveau van de organisatie ten opzichte van de exploitatie. De netto schuldquote neemt toe door het aantrekken van externe financiering voor de geplande investeringen. Zolang de netto schuldquote beneden de 100% blijft, is deze niet te hoog.

Solvabiliteit: De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de organisatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen. De solvabiliteit neemt af door het invullen van de investeringsplanning in de komende jaren. VRF heeft een lage solvabiliteit. Er wordt binnen VRF alleen een egalisatiereserve aangehouden om risico's op te vangen, als deze zich voordoen. De egalisatiereserve dient een omvang te hebben van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal. Eind 2024 bedraagt de omvang van de egalisatiereserve circa € 3,4 miljoen. Dit is 3,2% van de begrotingsomvang.

Structurele exploitatieruimte: De structurele exploitatieruimte is per definitie 0%, aangezien de gemeentelijke bijdrage exact is afgestemd op het resterende nadelig saldo.

2.1 De gemeenteraad is bevoegd een zienswijze over de jaarrekening in te dienen.

Resultaatbestemming

Omschrijving	Bedrag
Benodigd functiewaardering GGD	1.270.000
Reserveren informatiemanagement	200.000
Organisatiekosten (frictie)	1.773.000
Terugstorten naar gemeenten	400.000
Totaal	3.643.000

Functiewaardering (FUWA) GGD: Bij de resultaatbestemming 2023 is een reserve FUWA gevormd. Hiermee is de financiering voor de FUWA van verpleegkundigen en doktersassistenten voor 2023, 2024 en een deel van 2025 geborgd. Ook zijn daarmee middelen gereserveerd voor de uitvoering van het project HR21. Dit betreft een nieuw functiesysteem. Voor 2025 is er nog geen volledige financiering voor FUWA en HR21. Daarnaast heeft de GGD nog een tekort door oplopende huisvestingskosten. Voor de structurele kosten van de tekorten bij de GGD wordt via een bestuurlijke opdracht naar een oplossing gezocht. Daardoor is er een extra te overbruggen periode, het boekjaar 2026. Voorgesteld wordt om voor het restant van 2025, en voor het volledige jaar 2026 voor de tekorten bij de GGD € 1.270.000 te reserveren.

Informatiemanagement: Op het gebied van informatiehuishouding en informatiebeveiliging is de afgelopen jaren achterstand ontstaan in het voldoen aan wet- en regelgeving. Met een éénmalige inzet, kosten € 200.000, verwacht VRF de meest prangende achterstanden te kunnen wegwerken.

Organisatiekosten: VRF stelt voor om een reservering van € 1.773.000 te maken voor de organisatiekosten als gevolg van mogelijke oplossingsrichtingen voor het tekort bij de GGD (onderzoekskosten, afkopen huurcontracten, reorganisatiekosten etc.) en de uitkomsten van het dekkingsplan.

Zienswijze

Het resultaat van de jaarrekening is € 3.643.000. VRF stelt voor om € 400.000 van het resultaat 2024 terug te storten naar gemeenten. Geadviseerd wordt om een zienswijze in te dienen en VRF te verzoeken het volledige resultaat 2024 terug te storten omdat een jaarrekening is voor terugkijken en verantwoording. Het is daarom wenselijk het resultaat eerst terug te geven en niet alvast te reserveren voor mogelijke tekorten, nieuwe plannen of risico's. Als VRF het nodig vindt om aanvullende middelen te vragen is het zuiverder om dit via een begroting of begrotingswijziging aan de deelnemende gemeenten voor te leggen. Daarnaast wordt geadviseerd om bij VRF aan te geven dat we graag zouden zien dat binnen VRF het gesprek wordt aangegaan hoe om te gaan met de resultaatbestemming. Door aan de voorkant afspraken te maken tussen VRF en gemeenten, wordt voorkomen dat er bij de afronding van de jaarrekening discussie ontstaat over de resultaatbestemming.

De gemeenteraad heeft het college vorig jaar opdracht gegeven om dit standpunt in te nemen. Daarom volgen we nu deze consistente lijn.

3.1 De raad is bevoegd een zienswijze over de begroting in te dienen.

Het financieel kader 2026-2029 VRF is behandeld in de raadsvergadering op 30 januari 2025. U heeft besloten geen zienswijze in te dienen op het financieel kader. Het Algemeen Bestuur (AB) VRF heeft het financieel kader ook ongewijzigd vastgesteld. In de begroting 2026 zijn geen bijstellingen ten opzichte van het financieel kader opgenomen. Daarom wordt geadviseerd geen zienswijze in te dienen.

Risico's of kanttekeningen

Risico's

1.1 De ontwikkeling van de loonkosten is nog onzeker.

De huidige cao loopt tot 1 augustus 2025. Daarom is voor de begroting een inschatting gemaakt van de indexatie van de loonkosten. Conform bestuurlijke afspraken wordt hiervoor de indexering van de loonkosten gebruikt die is aangegeven in de septembercirculaire van het gemeentefonds. De indexering voor 2025 bedraagt 4,7%, voor 2026 3,8%, voor 2027 4,8%, voor 2028 en 2029 4,0%. Zodra de nieuwe cao bekend is, zal een evaluatie plaatsvinden van deze autonome ontwikkeling en zal er indien nodig, worden verrekend.

1.2 De ontwikkeling van de overige inflatie is nog onzeker.

Conform de financiële verordening worden de materiële kosten op dezelfde wijze geïndexeerd als de indexatie zoals opgenomen in het gemeentefonds. Het gemeentefonds is nog niet bekend bij het opstellen van de begroting 2026. Daarom is de inschatting gemaakt op basis van de verwachte consumentenprijsindex, die in de septembercirculaire van het gemeentefonds staat. De indexering voor 2026 bedraagt 2,4% en voor 2027, 2028 en 2029 2,3%. Via een begrotingswijziging worden eventuele verschillen tussen de inschatting en werkelijke compensatie uit het gemeentefonds in het lopende begrotingsjaar verrekend.

1.3 Veranderend overheidsbeleid kan leiden tot financiële onzekerheden.

Het hoofdlijnenakkoord bevat een aantal voornemens die mogelijk verstrekken gevolgen voor VRF kunnen hebben. Een voorbeeld hiervan is de budgetkorting van 10 procent op specifieke uitkeringen. Om financiële risico's tijdig te identificeren wordt het overheidsbeleid door VRF kritisch gemonitord en geanalyseerd.

Kanttkening

1.1 Het beleid blijft ongewijzigd.

VRF voert een sober financieel beleid. Uit vergelijking met andere veiligheidsregio's blijkt dit ook. De komende jaren blijft VRF werken aan een financieel gezonde en wendbare veiligheidsregio, waarbij soberheid en doelmatigheid leidend blijven.

Communicatie en participatie

Boodschap	Doelgroep	Via welk middel	Door wie	Wanneer
Wij dienen een zienswijze in op de resultaatbestemming in de jaarstukken 2024.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming raad op 19 juni 2025
Wij dienen geen zienswijze in over de begroting 2026.	Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Fryslân	Brief	Gemeenteraad	Na besluitvorming raad op 19 juni 2025.

Financiën

Jaarrekening 2024

Rekening houdend met de jaarrekening VRF zoals die nu voorligt wordt er € 76.000 naar onze gemeente teruggestort voor:

• Rekeningresultaat	€	30.000
• Rente	€	25.000
• Indexatie	€	21.000

Het bedrag dat uiteindelijk teruggestort wordt uit het rekeningresultaat is afhankelijk van het besluit dat het AB neemt over de jaarrekening. Het AB stelt deze in juli vast. De bedragen die wij teruggestort krijgen, worden meegenomen in de najaarsrapportage.

Begroting 2026

De bijdrage VRF moet in onze eigen begroting 2026 nog als volgt worden bijgesteld:

	2026
Indexering	173.823
Toevoeging lijkschouw	9.000
Kapitaallasten vrijval	-82.000
Totale verhoging	100.823

Indexering: De bijdrage voor VRF is in de begroting van onze gemeente, net zoals alle andere budgetten, voor 2026 niet geïndexeerd, maar bepaald op basis van de constante prijzen. VRF heeft wel een indexatie toegepast op de bijdrage van 2026. Zoals zij aangeven is deze indexatie gebaseerd op de Septembercirculaire 2024. Bij het opstellen van de begroting van de gemeente Heerenveen zal de indexatie voor 2026, naar alle waarschijnlijkheid, plaatsvinden op basis van de Meicirculaire 2025. Wanneer deze indexatie afwijkt van de indexatie die VRF hanteert in de begroting, zal er nog een verschil ontstaan. Dit wordt meegenomen bij het opstellen van de Themabegroting 2026 van de gemeente Heerenveen.

Toevoeging lijkschouw/Vrijval kapitaallasten: Deze twee mutaties waren opgenomen in de kaderbrief. Het voordeel van per saldo € 73.000 is meegenomen in de Perspectiefnota 2026.

Bijlagen

Aanbiedingsbrief begroting 2026 en jaarstukken 2024 VRF

Jaarstukken 2024 VRF

Begroting 2026 VRF

Conceptbrief gemeenteraad Heerenveen

